Cutezătorii

33 (99)
JOI, 14 AUGUST 1969 - ANUL III
REVISTĂ SĂPTĂMÎNALĂ EDITATĂ DE CONSILIUL NAȚIONAL AL ORGANIZAȚIEI PIONIERILOR.

AL X-LEA CONGRES

Cîntînd, ne zboară visul vulturește,
Spre comunism ne cheamă un ideal,
Că-n anii noștri generos rodește
Cuvîntul Comitetului Central.

Congresul al X-lea a ales ca secretar general al P.C.R. pe tovarăşul

NICOLAE CEAUŞESCU

Într-o atmosferă de puternic entuziasm şi într-o deplină unanimitate, în spiritul propunerii făcute de toate conferinţele organizaţiilor judeţene de partid, de toate organizaţiile partidului, însuşindu-şi concluziile adoptate de toate secţiunile Congresului, exprimînd voinţa fierbinte a tuturor comuniştilor şi a întregului popor, Congresul a ales în înalta funcţie de secretar general al Partidului Comunist Român pe tovarăşul **NICOLAE CEAUŞESCU**, fiul cel mai iubit al poporului român.

Prima plenară a noului Comitet Central al Partidului Comunist Român a ales organele sale executive — Comitetul Executiv, Prezidiul Permanent şi Secretariatul.

Din Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. fac parte tovarăşii:

NICOLAE CEAUŞESCU, ION GHEORGHE MAURER, MAXIM BERGHIANU, EMIL BODNARAŞ, FLORIAN DĂNĂLACHE, CONSTANTIN DRĂGAN, EMIL DRĂGĂNESCU, JANOS FAZEKAS, PETRE LUPU, MANEA MĂNESCU, PAUL NICULESCU-MIZIL, GHEORGHE PANĂ, DUMITRU PETRESCU, DUMITRU POPESCU, GHEORGHE RĂDULESCU, LEONTE RĂUTU, GHEORGHE STOICA, VIRGIL TROFIN, ILIE VERDEŢ, VASILE VÎLCU, ŞTEFAN VOITEC.

ION GHEORGHE MAURER

MAXIM BERGHIANU

EMIL BODNARAŞ

FLORIAN DĂNĂLACHE

CONSTANTIN DRĂGAN

GHEORGHE PANĂ

DUMITRU PETRESCU

DUMITRU POPESCU

GHEORGHE RĂDULESCU

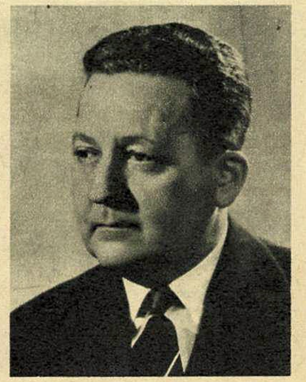

LEONTE RĂUTU

Hotărîrile Congresului, hotărîri ale întregului popor

Voi, copii, care învățați istoria din cărți, ați avut, în aceste aurite zile de vară, prilejul de a include pentru totdeauna în memoria voastră mari fapte istorice la care ați fost martori în mod nemijlocit. De astă dată, ați întîlnit istoria nu într-o sală de clasă, ci între seninele orizonturi ale țării întregi. Cu sentimentul participării directe la elaborarea hotărîrilor de mare însemnătate pentru înflorirea necontenită a patriei socialiste, întreaga noastră națiune a urmărit lucrările celui de al X-lea Congres al Partidului Comunist Român. Alături de părinții voștri, ați trăit și voi înălțătoarea emoție a acestor zile, cînd gîndurile tuturor erau îndreptate spre Sala Palatului Republicii unde a răsunat glasul comuniștilor — delegați sosiți din toate colțurile țării la cel de al X-lea Congres — care au dezbătut cu adînc patriotism problemele dezvoltării multilaterale a societății noastre în anii ce vin. Acest înalt forum al comuniștilor — desfășurat în ajunul împlinirii a 25 de ani de la eliberarea patriei de sub jugul fascist — a constituit o încununare deosebit de expresivă a marilor succese obținute de poporul român, sub conducerea partidului comunist, în lupta pentru transformarea revoluționară a societății și lichidarea pentru totdeauna a claselor exploatatoare, pentru triumful socialismului în România.

În fața televizorului sau a aparatului de radio, ați ascultat și voi cuvintele celui mai drag fiu al poporului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a cărui activitate de zi cu zi constituie un strălucit exemplu pentru tinerii ce năzuiesc să devină fii de nădejde ai patriei, harnici, cutezători, devotați cu trup și suflet patriei socialiste, realizatori ai unor mari înfăptuiri, trepte spre culmile civilizației și ale bunei stări a celor ce muncesc. Fiecare frază din Raportul prezentat de tovarășul Nicolae Ceaușescu este înfățișarea unui gînd, a unei convingeri, a unui sentiment aparținînd tuturor oamenilor muncii. În amploarea sa, Raportul reprezintă conștiința și năzuințele întregului nostru popor. Cu mîndrie, părinții voștri, toți oamenii acestui pămînt românesc recunosc în programul dezvoltării multilaterale a României socialiste în deceniul următor, program adoptat de Congres, propriile lor aspirații. Tot ce s-a făcut la noi în ultimii 25 de ani, tot ce se va face și de acum înainte are ca scop fericirea, bunăstarea oamenilor muncii. De aceea, și industria, și agricultura, și științele, și artele, și învățămîntul sînt chemate de partid să-și îmbunătățească necontenit activitatea, să persevereze pe drumul cutezanței creatoare. Întreaga noastră națiune socialistă este ferm hotărîtă să înfăptuiască neabătut hotărîrile celui de al X-lea Congres al P.C.R. Voi, elevii de astăzi, trebuie să studiați foarte temeinic la școală, să vă însușiți cunoștințe vaste deoarece, atunci cînd veți începe la rîndul vostru să lucrați în producție, veți întîlni o industrie și o agricultură puternic modernizate — rodul îndeplinirii de către părinții voștri a hotărîrilor Congresului al X-lea.

Trebuie să fiți mîndri, copii; istoria se creează sub ochii voștri.

Cutezătorii

EMIL DRĂGĂNESCU

JANOS FAZEKAS

PETRE LUPU

MANEA MĂNESCU

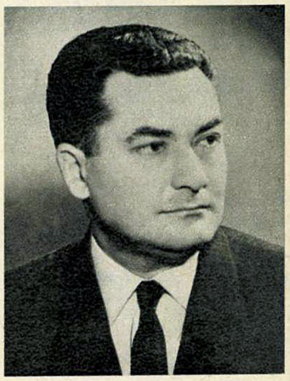

PAUL NICULESCU-MIZIL

GHEORGHE STOICA

VIRGIL TROFIN

ILIE VERDEȚ

VASILE VÎLCU

ȘTEFAN VOITEC

MEMBRII SUPLEANȚI AI COMITETULUI EXECUTIV AL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

IOSIF BANC

PETRE BLAJOVICI

MIU DOBRESCU

AUREL DUCA

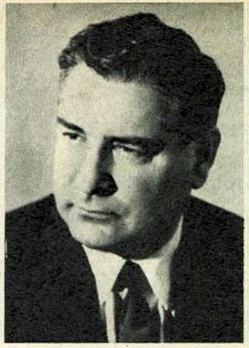

MIHAI GERE

ION ILIESCU

ION IONIȚĂ

CAROL KIRALY

VASILE PATILINEȚ

DUMITRU POPA

ION STĂNESCU

EREN,69

În aceste zile, pe agenda fiecărui vizitator al Bucureștiului a apărut o nouă adresă: ***Expoziția realizărilor economiei naționale «ROMÂNIA 1969».*** *Dialogurile cele mai des întîlnite în tramvaie și autobuze sună astfel «Ai fost la expoziție? Cînd mergem la expoziție? Eu mă duc pentru a treia oară la expoziție!» Consacrată împlinirii unui sfert de veac de la eliberarea patriei și inaugurată în istoricele zile ale celui de al X-lea Congres al partidului nostru comunist, marea expoziție prezintă, cu o impresionantă forță de convingere, tot ce s-a realizat la noi într-un sfert de secol, prin geniul, hărnicia și cutezanța poporului, călăuzit de partid.*

SALUTUL PIONIERILOR
CĂTRE CONGRESUL AL X-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Venim în inimă cu viitorul
Noi, luminoasa țării primăvară,
Acum, cînd prin partid, întreg poporul
Vorbește la tribună, despre țară.

Sînt și părinții noștri-aici în sală
Și-nvățătorii noștri, sînt aici
Tovarășii care muncesc cu fală
Să creștem liberi, luminați, voinici.

Și pentru pionieri e-o sărbătoare
Cînd spre ai patriei conducători
Sosim să le-oferim cu încîntare
Un gînd frumos într-un buchet cu flori

Istoria prin vîrsta noastră trece,
Istorici, anii noștri se călesc,
De-aceea astăzi, spre Congresul zece,
Aducem cald salut pionieresc

Români, maghiari, germani, ca înfrățite ramuri,
Copiii de pe-al patriei meleag
Cîntăm frățește sub aceleași flamuri,
Și-același comunist partid ni-e drag.

Cîntînd, ne zboară visul vulturește,
Spre comunism ne cheamă un ideal,
Că-n anii noștri generos rodește
Cuvîntul Comitetului Central.

Ne angajăm să învățăm cu toții,
La al științei rod să fim părtași,
Să fim nepoții demni și strănepoții
Ai celor mai de seamă-naintași.

Răspundem deci cu-ncredere chemării,
În vise aripi mari ni se deschid —
Sîntem copii, însă copiii țării,
Copiii gloriosului partid.

Noi, muncitorii patriei de mîine,
Plugarii ei și cărturarii ei,
Vom da recolte mari de-oțel și pîine
Pătrunși de comunistele idei.

Soldați viteji vom fi dacă se cere,
Deși ni-i pacea țelul cel mai drag,
Socialismul, el ne dă putere
Să fim sub steag, de-om fi chemați sub steag.

Așa ne-au învățat învățătorii,
Părinții care ne-au crescut la sîn,
Așa ne-au învățat conducătorii
Partidului Comunist Român.

Tovarășului Ceaușescu, conducătorul,
Noi îi urăm, după străbune legi,
Azi — cînd îl înconjoară întreg poporul,
Și inimile țării noastre-ntregi —

Să ne trăiască, la mulți ani cu țara,
Fiu credincios al scumpei Românii,
Și comunismul, visul tuturora,
Să-l urce tot mai sus pe temelii!

Privind cum steagul roșu, ca-n baladă
Cutezători ne flutură pe culmi,
Nutrim respect și stimă, totodată,
Și pentru comuniștii-ntregii lumi.

Și pentru țările socialiste
Aceeași dragoste nutrim,
Cu fiii lor, spre țărmuri comuniste
Prin cînt și joc și visuri ne-nfrățim.

Salut pionieresc, venind cu flori
Pentru Congresul zece-al cutezării,
Să ne trăiți, iubiți conducători,
Să ne trăiască comuniștii țării!

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA • DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA •

TREPTELE MATURITĂȚII

de POP SIMION

Adunarea generală a organizației de partid a trustului de construcții a început după schimbul de lucru, la etajul al cincilea, în încăperea nou-nouță a unui bloc în plină construcție.

Un băiat scund, dulgher pesemne (avea un plaivaz industrial cît toate zilele în buzunarul salopetei), citi referatul biroului organizației de partid cu privire la profilul moral și politic al inginerului Pavel Porumb. Despre munca lui profesională reținui aceste cuvinte: «Ce să mai spunem despre priceperea și munca exemplară a inginerului Porumb? Lucrăm doar alături de el sus pe schele». Eram nerăbdător să-l văd pe Porumb. De bună seamă trebuia să i se dea peste puțină vreme cuvîntul.

Mă așezai pe o laviță din față, să-l văd, să-l aud.

Inginerul Pavel Porumb era un băietan lung, deșirat, blond. Purta ochelari cu ramă de ebonită neagră. Vorba o avea domoală, ușor cîntată, ardelenească. Își tot schimba greutatea trupului său mare de pe un picior pe altul. Era emoționat și starea asta îi dădea un fel de sfiiciune nepotrivită cu statura sa mare.

— ...La părinți am fost singur începu el. Totuși, cu școala m-am întîlnit tîrziu. La noi, în Apuseni...

«El e!» am tresărit, parcă străbătut de un curent electric.

«El e, în carne și oase. Pavel — îmi spusei, copleșit de amintirile pe care mi le redeștepta această revedere. Mă pomenii că revăd momentul în care mi-a fost dat să-l cunosc mai îndeaproape pe fostul brigadier voluntar Pavel Porumb, din echipa a treia Cluj, săpători, pe șantierul Salva — Vișeu. Eram pe atunci comandant de sector.

Într-una din zile cineva năvăli în baracă, aducîndu-mi o veste cu totul neașteptată. Lui Pavel Porumb i se întîmplase un accident grav.

Brigada muncea jos in vale, sub un perete de piatră adînc de treizeci de picioare, munceau șaptezeci de brigadieri, făcînd cu perforatoarele lor un zgomot încît nu-ți auzeai propriile vorbe. Pregăteam conturul văii peste care trebuia să se arcuiască un viitor viaduct.

Încă nu se bătuse toaca pentru pauza de orele 10, cînd băieții care munceau sus la terasament, au fost martorii unui lucru ciudat. Din vîrful munților începuseră să se prelingă, printre smocurile de iarbă, pînă la picioarele lor niște ațe de nisip. Mai tîrziu a început să curgă pietriș. Brigadierii au înmărmurit. Toate prăbușirile se anunță așa: întîi curg firișoare de nisip, prelingîndu-se la picioare ca niște șerpi aurii, ca peste puțină vreme, să se prăvale de sus sute și mii de tone de piatră. O primă lecție pe care o învăța brigadierul pe un șantier cum e Salva.

Așadar, sus, în Măgura Neagră, au început să se miște stîncile. Pricepînd primejdia, brigadierii au fugit îngroziți. Pericolul îi pîndea însă, mai cu seamă, pe cei din vale. De faptul acesta, își dădu seama Pavel. Cei din vale nici măcar nu puteau să bănuiască ceva. Lucrau calmi, gălăgioși, perforau peretele de stîncă, fixau bastoane de exploziv, rulau vagonete pe șinele mici, care, de departe, păreau două fire de argint. Iar perforatoarele duduiau, duduiau... Cum să fie anunțați? Nu era nici o cărare apropiată care să ducă iute la ei.

Înălțată pe buza prăpastiei, făptura înaltă a lui Pavel Porumb se profilă neliniștită pe fundalul cerului albastru. Răcni, răcni Pavel Porumb, a primejdie:

— Săriți!... Hei! Se prăbușește!... Fugiți! și își agită pe deasupra capului o cămașă albă, pe care și-o cumpărase în tîrg la Cîmpeni. Nimeni nu-l văzu, nu-l auzi. Fîșîitul monoton și surd de nisip, care vestea apropierea prăpădului, îi pătrunse în sînge, în creier, în oase. «Dumnezeule, ce să fac?» mai izbuti să se întrebe cu o ultimă sforțare brigadierul Pavel Porumb. Pentru o clipă obrajii i se goliră de sînge, apoi... trupul său mare se aruncă cu hotărîre pe panta abruptă.

Într-o fulgerare de o clipă brigadierii de jos au văzut trupul tovarășului lor prăbușindu-se moale în lutul răscolit de lopeți. Au sărit într-acolo. Din gură i se prelingea un fir de sînge în țărîna uscată a șantierului. Lîngă el zăceau ochelarii de ebonită, rupți în două. Înainte de a fi avut cineva vreme să-l întrebe ceva, el și-a înălțat mîna pe care o avea sănătoasă și, cu un suprem efort.

— De acolo... prăbușire... fugiți... prăbu... acum, arătă în sus Pavel Porumb, vorbind mai mult cu brațul său lung.

Brigadierii tresăriră. Luînd în brațe trupul căzut, ei fugiră departe, pe fundul văii. Se pare că nici nu avură timp să-și regăsească respirația că, undeva, în urma lor, se auzi, ca o revărsare de ape, vuietul prelung al prăbușirii. Peste o clipă, se profilară pe cer trombe înalte de colb de piatră măcinată, de nisip, care te orbea, îți intra în ochi, în gură. Mirosea a ars și uscat.

Pe fața lui Pavel Porumb se ivi o umbră de zîmbet, apoi își pierdu cunoștința... Îl reîntîlneam, așadar, după zece ani pe inginerul constructor Pavel Porumb. Aceeași față palidă, aceeași vorbă domoală, ușor cîntată, ardelenească, poate o leacă mai groasă, mai maturizată. Încolo, lunganul slab și deșirat de altădată, căruia a început să-i mijească o umbră de mustață.

Era o seară de decembrie cu ceață multă și mă aflam la o ședință de partid. Se vorbea despre un comunist.

DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA • DE LA COMUNIȘTI ÎNVĂȚĂM CUTEZANȚA •

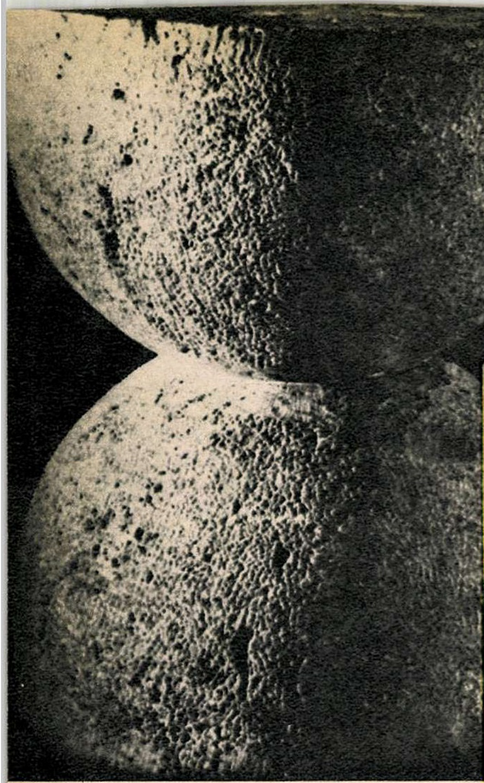

GALERIILE DE ARTĂ **Cutezătorii**

BRÂNCUȘI

de IULIAN MEREUȚĂ

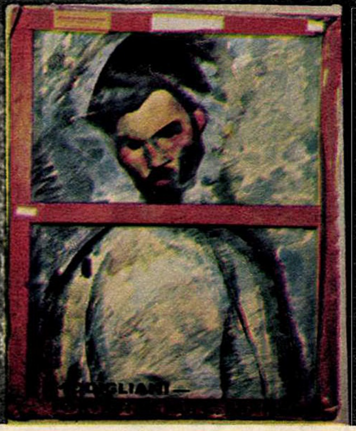

Există artiști care, cu mintea lor, cu viața lor, cu opera lor învață omenirea să gîndească și să se bucure. Sînt cei care intrînd în lupta cu materia rebelă o recreează conform dimensiunii lor interioare. Unul din acești bărbați s-a născut pe locurile noastre, nu departe de Tîrgul Jiu, într-o familie de țărani, care de generații trăiseră pe acest pămînt și au știut să-i asculte vraja, să-i înțeleagă poveștile. Copilul minunat care se născuse, minunat într-adevăr, căci avea în gesturi și priviri acea prevestire a geniului, se numea Constantin Brâncuși și avea să devină cel mai mare sculptor al acestui secol.

Pînă a ajunge aici însă Brâncuși a trecut printr-o aspră școală a desăvîrșirii de sine. Dar nu se cuvine să începem a o descrie fără a vorbi despre copilăria lui, despre vîrsta în care cel mai mic gest, cea mai simplă faptă, cuvintele și imaginile văzute au un nebănuit ecou mai tîrziu, în anii maturității. A trăit deci în satul în care s-a născut, alături de oamenii care se știu fii ai pămîntului și pe care îl înfrumusețează cu firea lor, cu așezările lor, cu mintea și viața lor simplă și frumoasă. Aici a învățat să asculte ca și părinții lui, și ca și părinții

---

FAN-TE ZIILE

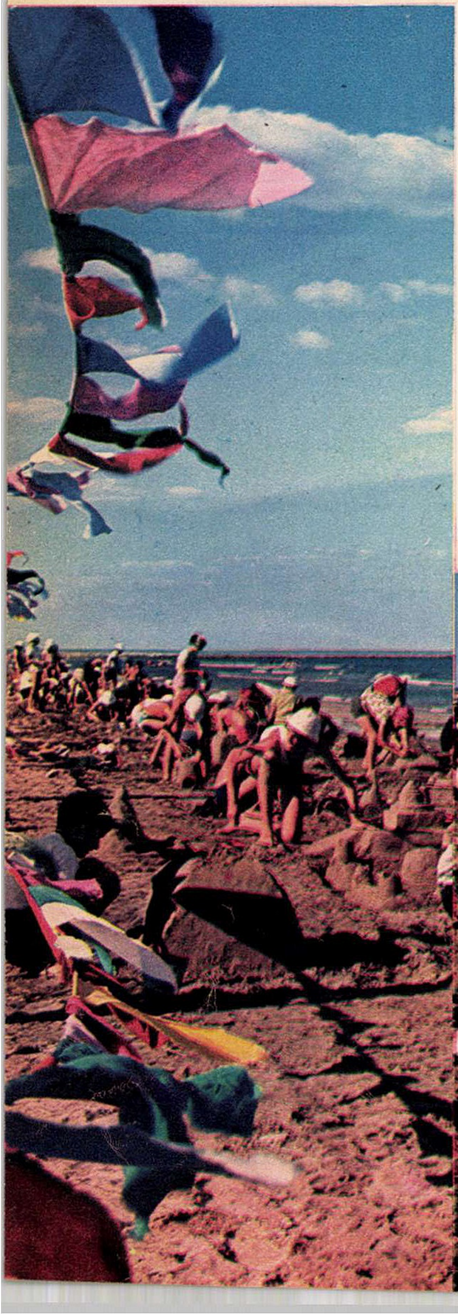

Plicul albastru pe care l-am primit la redacție aducea o veste într-adevăr neobișnuită. Era o invitație sosită de peste hotare, de la «Le Figaro», unul dintre marile ziare franceze, prin care, copiii aflați în vacanță la mare erau poftiți să participe la un original concurs de construcții în nisip. Firește, sînteți curioși să aflați cîteva date despre această invitație neașteptată. Ziarul «Le Figaro» organizează de mulți ani pe plajele Franței, în cursul lunii iulie, un astfel de concurs, în care participă copii de toate vîrstele. Zeci de fete și băieți aflați pe plajă se adună la data fixată și timp de două ore insuflă viață nisipului, Cum? Amestecat cu apă, împodobit cu scoici, pietricele și alge, nisipul ia formele cele mai neașteptate: castele medievale, cetăți de apărare, statui și monumente vestite în lume. Într-un cuvînt, îndemînarea, căreia i se adaugă cultura și zborul imaginației dau naștere unui pasionant joc. Premianții aleși din fiecare stațiune de pe malul mării sînt răsplătiți cu daruri, iar dintre ei se aleg doi din cei mai buni care sînt trimiși apoi la Paris. Acolo, pe baza unui nou concurs, sînt selectați premianții fazei finale. Vara trecută fericiții aleși au fost răsplătiți cu o călătorie în Marea Caraibilor și Kenya. Unde vor porni de data aceasta premianții? Vom afla mai tîrziu. Acesta este în linii mari regulamentul concursului.

— Merçi, Figaro, pentru invitație! Plajele noastre largi care se întind pretutindeni de-a lungul țărmului albastru al mării, sînt populate de mii de copii. Taberele noastre pionierești, aflate acolo, le oferă o vacanță plină de farmec, așa că invitația ta, care implică un plus de fantezie, o primim cu plăcere.

Care dintre pionierii participanți la concurs te vor vizita la Paris este o întrebare la care doresc răspuns, în primul rînd, cititorii noștri. La aceasta va răspunde prin paginile de față redacția Revistei «Cutezătorii» care a organizat concursul.

Așadar, iată-ne pe plajă. La ora aceea din zi mulți din cei aflați la Năvodari n-au mai ascultat chemările miraculoase ale mării, nici ale soarelui, nici ale plajei. Erau concentrați asupra parcelelor, bine delimitate, unde 79 de pionieri selectați în fazele intertabere porniseră să construiască. Uneltele lor erau simple: lopățele, site, greble, cuțitașe de sculptură (foto 1, 2)

Și dintr-o dată, miracol: nisipul și apa, aceste materii prime atît de simple, încep treptat, treptat să prindă viață. Mîinile modelează cu neliniște. O rotunjime de adăugat, un plus de înlătu-

Foto: GH. CUCU

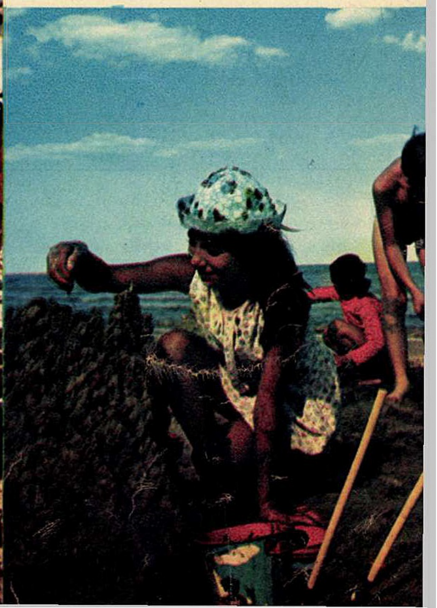

CAP DE FEMEIE

CAP DE COPIL

MUZA ADORMITĂ

PASĂREA ÎN SPAŢIU ▲

ATELIERUL LUI BRÂNCUŞI, PARIS

PASĂRE MĂIASTRĂ ▼

COCOŞUL SALUTÎND SOARELE

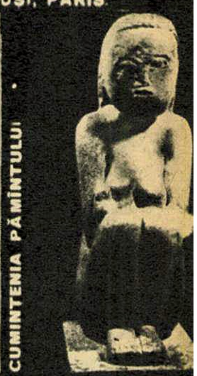
CUMINŢENIA PĂMÎNTULUI

părinţilor lui glasul pămîntului, al pădurilor, al apelor, a învăţat că fiecare din acestea au o poveste tainică şi că pentru a o cunoaşte trebuie să fii generos şi înţelept. Aceasta a fost marea lecţie a copilăriei lui Brâncuşi şi după cum vom vedea n-a uitat-o niciodată, ba mai mult, din aceasta şi-a tras şi izvorul operei sale.

Trecînd printr-o şcoală de arte şi meserii în care mîinile lui agere au învăţat să vorbească prin graiul tăcut al obiectelor, apoi în Şcoala de arte frumoase din Bucureşti, Brâncuşi s-a apropiat cu încă un pas de realizarea destinului pentru care fusese născut: sculptura.

Pretutindeni şi-a uimit colegii şi profesorii prin uşurinţa cu care gîndea, prin agilitatea cu care ştia să supună lutul sau lemnul pentru a le face mai bogate, mai nobile. Dar existau oare în şcolile pe care le-a urmat profesori care să-i îndrume paşii, iată o întrebare pe care şi-a pus-o tînărul Brîncuşi înainte de a lua o hotărîre. Prea strîmte erau cadrele şcolii, prea vitrege erau condiţiile din România de atunci, pentru aripile sale mari. Şi iată-l pornind

(continuare în pag. 13)

rat, o linie care se cere mai unduioasă. Şi iată că, deodată, apare un om cu fruntea sprijinită în palme, prins cu toată fiinţa într-o maximă concentrare. Este un gînditor. Autorul Cristian Popescu (clasa a VIII-a, Constanţa) dîndu-i fiinţă, a vrut desigur să ne arate chipul omului iluminat pe dinăuntru de capacitatea de a înţelege (foto 3).

«Bravo, Cristian! Ai fi meritat pe deplin premiul I pentru «Gînditorul» tău! Tu ai acordat atenţie atît expresivităţii

de B. CARAGIALE

sculpturii, cît şi calculului punctelor de sprijin, centrului de greutate şi astfel ai învins dificultăţile materiei.

Acelaşi «bravo» lui Alexandru Nestor (clasa a VIII-a, Bucureşti), distins cu premiul I pentru lucrarea «Sarcofagul» (foto 4). Fineţea fiecărei linii, amănuntele întregului desen în nisip, dovedesc migala cu care autorul şi-a dus la capăt ceea ce şi-a propus.

În afara celor două premii speciale, au mai fost distinse încă douăzeci de lucrări. Din păcate spaţiul ne impune o selectare foarte strictă.

Priviţi expresia năstruşnică a acestui cîine (foto 5) care pare gata de hîrjoană. Autoarea este Rodica Simion (Bucureşti). Ceva mai încolo, într-un alt careu, aflăm un leu cu coama fioroasă şi ghearele gata să sfîşie. Şi cînd te gîndeşti că algele şi scoicile atît de blînde i-au oferit autorului (Şoimu Constantin, Constanţa) materialul pentru coamă şi gheare! (foto 6).

O impresie deosebită prin monumentalitate a produs sculptura «Femeia dormind» aparţinînd Cristinei Manolache (Constanţa).

Mulţi dintre concurenţi s-au dovedit arhitecţi cu înclinaţii spre lucrări extrem de complicate. Iată, de pildă, acest castel din ţurţuri de gheaţă, datorită Cristinei Bigan (Constanţa) a cerut autoarei nu numai răbdare, dar şi ingeniozitate. Fiecare ţurţur a fost lucrat din fire de nisip amestecate cu cîte un strop de apă (foto 7).

Un gust special pentru arhitectură dovedeşte şi Florin Sporei (Constanţa) în lucrarea sa «Fort militar» (foto 8). L-am urmărit pe careul său de construcţie şi ne-a plăcut precizia şi rapiditatea sa în lucru. Sub ochii noştri, să recunoaştem, niţeluş uimiţi, au apărut, rînd pe rînd, turnurile şi podurile fortului, şanţurile de apărare, locurile de trecere dintr-o parte în alta.

Mănăstirile din nordul Moldovei, casa Ecaterinei Teodoroiu, de la Tg. Jiu, biserica lui Horea de la Muzeul satului din Cluj, Masa tăcerii a lui Brâncuşi — pentru a nu menţiona decît cîteva locuri celebre — au fost alese drept teme de către participanţii la concurs, fiecare lucrare remarcîndu-se printr-un amănunt original.

La data cînd apare acest număr al «Cutezătorilor» cei doi premianţi, Cristian Popescu şi Alexandru Nestor, sînt în drum spre Paris. Să le dorim succes şi la întîlnirea din capitala Franţei.

A rămas departe întinderea albastră a mării care a fost martora ingeniozităţii şi fanteziei lor.

CASTELE DE NISIP?

Pe plaja de la Năvodari am fost martorii apariţiei unui oraş fantastic. Ca în minunatele legende ale Olimpului, din spuma mării au apărut castele fermecate şi statui uluitoare, recompunînd, pe dimensiunile a 200 metri pătraţi, evoluţia unor arte milenare. Să doreşti să fii arhitect, dar în loc de cărămizi să ai la îndemînă doar microscopicele firişoare de nisip, să vrei să fii sculptor, dar materia să ţi se pulverizeze în mîini, iată o situaţie mai mult decît obişnuită.

Dar celor 80 de sisifi moderni le mai rămînea ceva cu care aveau să învingă: talentul!

Poate tocmai de aceea, după 2 ore de muncă istovitoare a tinerelor talente, misiunea cea mai mai grea a revenit juriului. Acesta trebuia să cîntărească «greutatea» talentului investit în «castele» şi «statuietele» răsărite pe malul mării.

Şi astfel am putut constata cu încîntare, inexactitatea legendei cu fragilitatea castelelor de nisip, cînd ca liant este folosit talentul.

IULIU RAŢIU

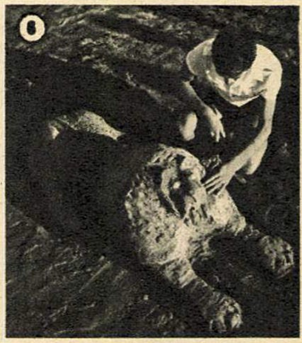
⑥

⑤

⑦

④

③

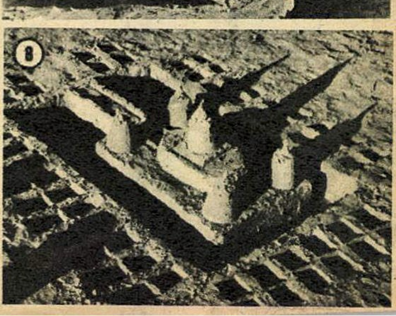
⑧

XXV VATRĂ A DEMNITĂȚII ȘI FERICIRII

1

8

ROMANIA

de GHEORGHE TOMOZ

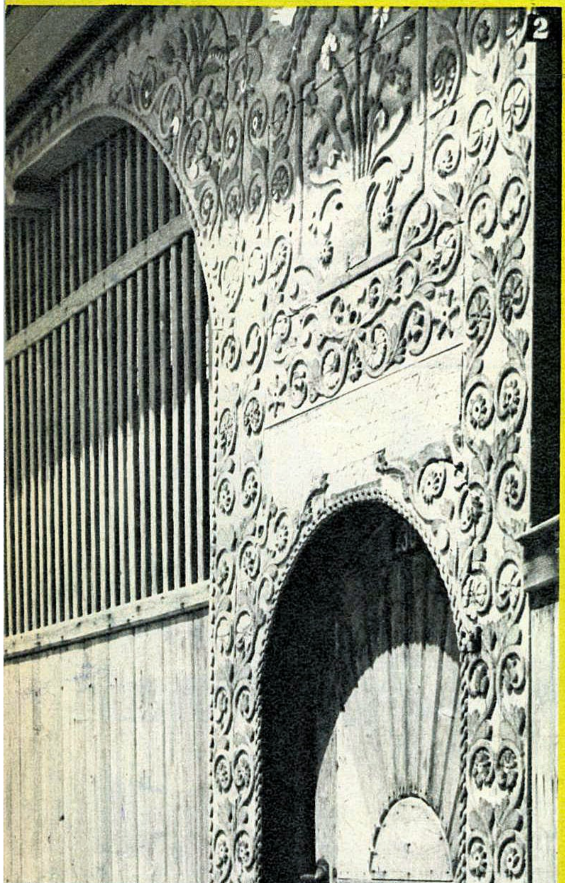

2

3

4

5

6

7

SĂRBĂTORIL

Cu ce putem înconjura — ca în caligrafiile cronicăreşti — pe albul filei, cifrele zilelor celor două sărbători cu care ne-a fost dăruit August-ul lui 1969? Aş vrea să fiu iscusitul zugrav de semne care îşi moaie peniţele de oţel în vopsele şi cerneluri cum nu s-au mai văzut şi, la lumina lunii ori a frunzelor de dimineaţă împodobeşte zăpada hîrtiei cu flori dibace, alcătuiri suave de lujere şi spice, fişii de mătase lunecînd pe lespezi de cretă, păsări cu aripi străvezii, nori şi vîrfuri de munţi de culoarea brînduşei.

Lesne aş orîndui în vers cuvintele pe care le aşez spre ascultare aici, aproape de auzul vostru, oameni de pretutindeni unde e Ţara, dar n-o fac fiindcă îmi place să le ştiu sunînd şi urmîndu-se cu firescul vorbirii noastre de toate zilele şi de toate nopţile. Vreau să vă semene. Să le confundaţi cu vocile voastre nerostite. Nici nu e nevoie de vers, colbul sfînt, de diamante şi safire,al poeziei se aşază mai cu seamă pe cuvintele voastre, rostite, şoptite, strigate, în adîncul minei ritmate de bulgării de minereu, despicaţi de tîrnăcop, pe şantierul oraşului nou ori în faţa vetrelor de foc ale uzinelor.

Fie cuvîntul ceea ce e Dunărea pentru pămîntul românesc, pragul de argint pe care se sprijină gleznele rîurilor şi munţilor. Fie cuvîntul ceea ce e cîmpia cu spice coapte: marama învăluind chipul de pîine şi de ceară, de stup al ţării.

Pentru acest voievodal chenar de pisanie pe care aş îndrăzni să-l desenez să găzduiască numele sărbătorilor din August, ar trebui să împletesc şerpui-

9

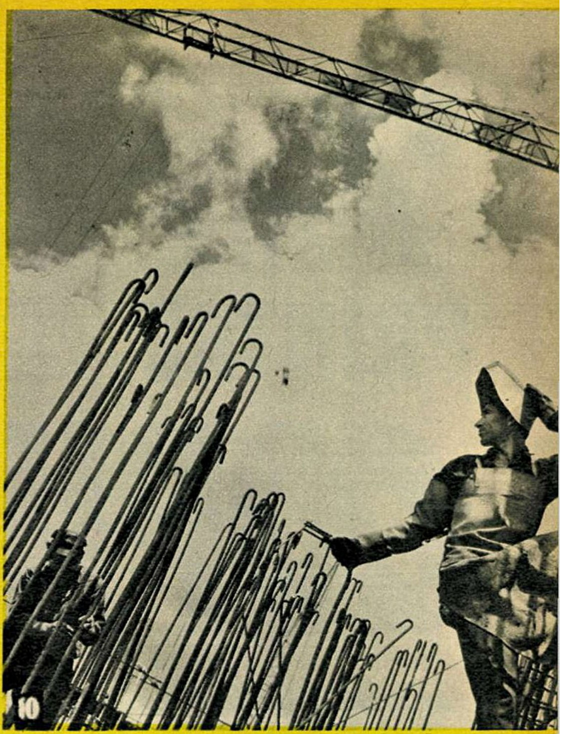
10

LUI AUGUST

toare cununi în care aripa rîndunicii să întîlnească frumoasa creastă a stejarului în care florile să licărească alături de stele... Mi-ar trebui să fac din slove ceva care să semene marginilor lacului în inima căruia îşi deschide pleoapele, nufărul alb.

Poporul doinelor şi al Mioriței făureşte azi, condus de către Partidul Comunist Român spre fericită împlinire istorică, se regăseşte în ritmul trepidant al zilelor lui August ca o forță de nesecată prospețime, luminoasă vatră a încrederii şi bucuriei.

Congresul al X-lea al partidului, e, ca într-o carte cu file de aur, «prefața» capitolului care e aniversarea jubiliară a Eliberării.

Printre cei ce omagiază sărbătorile lui August se află şi purtătorii cravatelor roşii care privesc cu dragoste şi cu adîncă recunoştință paşii spre viitor ai țării.

«Pe-un picior de plai
Pe-o gură de rai»...

...«cadrul» marilor începuturi ale neamului românesc îşi trăieşte adevărata tinerețe. Pămîntul rodnic al țării e iluminat de învăpăierea steagurilor roşii.

O imagine care devine realitate sub ochii noştri: ansamblul urbanistic Teatrul Național (1) Dantelărie în lemn (2) Copii oşeni în frumoasele lor costume (3) Grandioase harpe ale luminii, ce străbat țara în lung şi în lat (4) Darul de început de an şcolar — manualele şcolare primite gratuit (5) La biblioteca căminului cultural (6) Asistență medicală la sat (7) Arhitectură modernă pe țărmul Mării Negre (8) Bucureşti — secvență cotidiană (9) O imagine prezentă pe toate meleagurile țării: constructori pe schele (10) Poartă maramureşană (11) Comori ale artei populare (12) Piatra Neamț — nocturna (13) Mesager românesc al mărilor şi oceanelor (14)

11

12

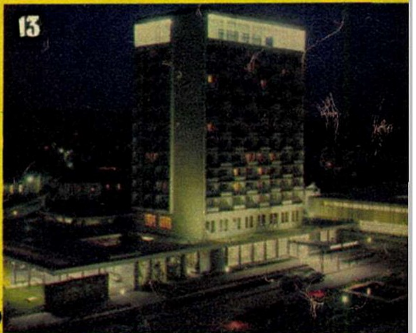
13

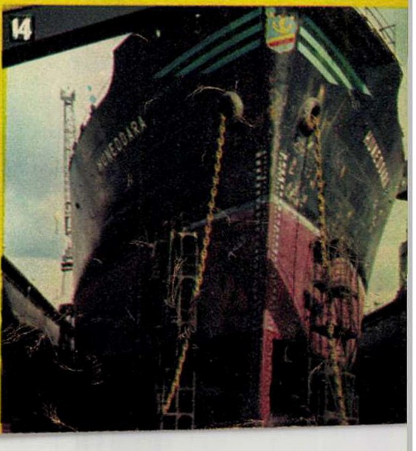
14

7 ZILE PRINTRE COPIII SOVIETICI

După o călătorie lungă de... patruzeci și cinci de ore, acceleratul București—Moscova oprește într-una din marile gări ale capitalei Uniunii Sovietice. În sfîrșit, iată-mă scăpată de furnicarul gării și aruncînd prima privire spre rîul Moscova, oglindind jucăușele raze solare ale amiezii de vară spre silueta dantelată a zidurilor Kremlinului și a clădirilor amețitor de înalte din jur. O dorință copilărească mă împinge parcă, s-o pornesc grabnic pe jos, să fac cunoștință imediat cu toate acestea. Dar iată că un taxi mă întîmpină împreună cu cei ce mă vor însoți la redacția ziarului «Pionerskaia Pravda».

«JURIUL VĂ AȘTEAPTĂ!»

— sînt cuvintele ce mi se adresează după un călduros bun-venit. Și aceste cuvinte mă trezesc din contemplarea panoramei moscovite. Probabil că voi vedea tot ce se poate vedea într-o scurtă vizită, însă pînă una-alta, sînt membra juriului internațional al concursului tradițional de desene ale copiilor «Eu văd lumea» organizat de Pionerskaia Pravda.

Munca juriului se dovedește a fi destul de grea și plină de răspundere. În cursul cîtorva zile lucrăm diminețile, ba chiar și după-amiezele. Din cele 120 000 de desene sosite din 47 de țări, juriul va trebui să aleagă pe cele mai bune. O mie cinci sute de desene vor fi expuse în sala Academiei de Pictură. Două sute dintre autorii lor vor primi medalii, diplome, suveniruri. Însă pe cît e de grea, pe atît de frumoasă e această activitate. Nu obosești privind manifestările originale în linii și culori ale fanteziei copiilor. Și mai e ceva: bucuria pe care o resimt, mîndria de a primi felicitările în mod special din partea juriului pentru desenele cu care participă copiii României la acest concurs. Din cele cincizeci și două de desene, majoritatea sînt calificate printre «cele mai bune» și alese pentru expoziție.

«IATĂ MOSCOVA!»

— ne spune ghidul, după terminarea lucrărilor juriului. Ce-i drept, deocamdată doar un tur al orașului, efectuat cu microbuzul. Dar în timpul șederii mele la Moscova, am prilejul să vizitez chiar în repetate rînduri vestita Piață Roșie cu Kremlinul și Mausoleul în care odihnește marele conducător al proletariatului, V.I. Lenin; monumentele lui Karl Marx, Pușkin, Lermontov, Gorki; uriașul hotel Rossia și biserica Vasili Blajenîi — edificii ale stilului arhitectural rusesc original nou și vechi; Galeriile Tretiakov care însumează cele mai valoroase comori ale picturii rusești reprezentînd diverse școli și tendințe. Rîul Moscova, pe unde m-am plimbat cu vaporașul de agrement «Ceaika» («Pescărușul»); Palatul pionierilor cu multiplele activități interesante în cercuri, dintre care cel mai deosebit mi s-a

EXCURSIE PE GLOB

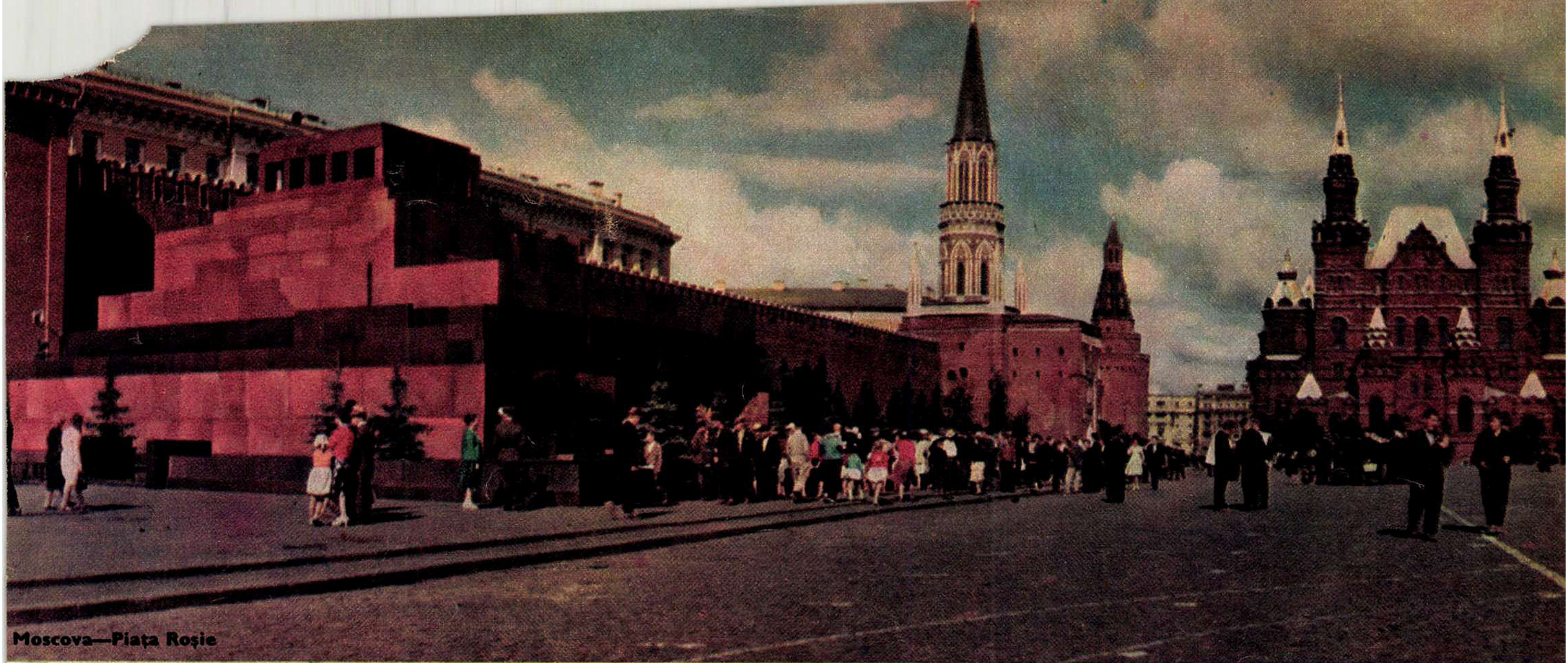
Moscova—Piața Roșie

părut cercul micilor cosmonauţi. Aparate speciale pentru simularea condiţiilor unui zbor în spaţiul cosmic, a posibilităţii de activitate a omului în stare de imponderabilitate — iată «mobilierul» aceştei cabine «spaţiale», ai cărei tineri cutezători sînt onoraţi adesea de vizita și staturile unor adevăraţi cosmonauţi, ca Beregovoi de pildă.

«POFTIȚI ÎN VAGOANE»

— sîntem invitați prin intermediul difuzoarelor gării Kiev. Îmi doresc și mie și Moscovei «noapte bună!», iar în dimineața zilei următoare ne primește unul din cele mai vechi orașe ale Uniunii Sovietice, Kievul, cu frumoasele sale clădiri construite în stil specific ucrainean, cu complexul de edificii arhitectonice ale secolelor XI—XVIII ce se află pe teritoriul fostei mănăstiri Sofia. Aici, pe o suprafață de peste 5 ha se află construcții care reflectă cuceririle vechii arhitecturi ruse și ucrainiene, ale picturii, ale sculpturii în lemn și piatră. Însă dintre frumoasele amintiri din Kiev poate cea mai viu întipărită îmi va rămîne vizita făcută în tabăra de pionieri Nadejda Konstantinovna Krupskaia, și cea de la Stația centrală a tinerilor naturaliști din Kiev precum și în tabăra care îi aparține.

«Pionier astăzi — pionier întotdeauna» — citesc deviza taberei Krupskaia. unde cîte 270 de copii își petrec — în trei schimburi — o lună din vacanța de vară. Biblioteca, clubul, baza sportivă cu un mare bazin de înot, parcurile și terenurile de joacă — iată cîteva din mijloacele mulțumită cărora tabăra și zilele de vară petrecute aici rămîn o amintire de neuitat. Și, bineînțeles, adăugăm veselia, fantezia, jocurile, cîntecele nelipsite în asemenea împrejurări.

La stația centrală a tinerilor naturaliști a Ucrainei activitatea se desfășoară în cadrul secțiilor micilor agrochimiști, biochimiști, botaniști, zoologi — în total 10 secții. Ei organizează concursuri pentru cele mai reușite experimente, concurs pentru crearea celui mai frumos spațiu verde în jurul școlii, expoziții ale florilor și legumelor îngrijite de ei, iar vara și-o petrec în tabăra amplasată pe teritoriul Stației. «Lascavo prosima» — Bine ați venit! citesc în ucraineană deasupra intrării. E o pitorească tabără în corturi, unde au sosit naturaliști de pe întreg cuprinsul Ucrainei. Volodea Jemciuk din satul Iamnița e pentru prima dată în această tabără, dar nu i-a fost deloc greu să se acomodeze. Azi, de pildă, e de serviciu și ca atare, se ocupă de udatul florilor, de ordinea în corturi, de servirea meselor în bune condiții ale autoservirii. Natașa Timoșenko din satul Veșniaki îmi povestește cîte ceva despre activitatea cercului lor de naturaliști care organizează seri ale tinerilor miciuriniști, sărbătoarea recoltei, ziua păsărelelor, sărbătoarea florilor.

Multe, foarte multe activități pionierești (și nu numai aci, dar pe întreg cuprinsul Uniunii Sovietice) sînt închinate sărbătoririi a centenarului nașterii lui V.I. Lenin.

Revenind la Moscova, un semn turistic îmi indică:

«VIZITAȚI CASA MEMORIALĂ V.I. LENIN»!

La 35 kilometri de capitala Uniunii Sovietice, pe malul rîului Pahra, într-un peisaj pitoresc se află Leninskie Gorki. Aici, în casa construită pe colinele satului — casă vestită în toată lumea — a trăit Lenin între anii 1918—1924, aici s-au născut multe din genialele idei leniniste.

Banca lui Lenin... Copacii lui Lenin... Însemnările lui Lenin...

În atmosfera de pietate care te cuprinde străbătînd aleile, apoi camerele, îți amintești fără să vrei versurile lui V. Maiakovski:

> «Lenin a trăit!
> Lenin trăiește!
> Lenin va trăi!»

Contemplînd obiectele din încăperi: vechiul pian, fotografiile de pe pereți, biroul de lucru pe care sînt ochelarii, calendarul, coala de scris, tocul și călimara, ai senzația că Lenin poate să apară în orice clipă, să se așeze familiar la masa de lucru,

Dar Lenin trăiește nu numai în Casa memorială din satul Gorki. L-am simțit trăind cînd am admirat uriașul turn al televiziunii, edificiul cosmonauților, clădirile cu 24 de etaje, podurile uriașe precum și stațiile de metrou, taberele sau palatele pionierești. L-am simțit trăind prin continuatorii ideilor sale, prin realizările constructorilor comunismului.

ECATERINA BOKOR

Escalele unei cupe

La Muzeul sporturilor din Moscova sînt expuse cupele și celelalte premii transmisibile cucerite de sportivii sovietici.

Cupa «Val Barker» din fotografie — unul dintre puținele trofee acordate la Jocurile Olimpice — este destinată celui mai «tehnic» boxer. Ea a fost dăruită în 1934 Asociației internaționale de box amator de către Val Barker. Înainte de ultimul război mondial, cupa a fost disputată o singură dată, revenind boxerului american de categoria muscă L. Laurie.

După război, în 1948, la cea de-a XIV-a ediție a J.O. de la Londra, cupa «Val Barker» a fost adjudecată semigreului sud-african G. Hunter, iar [illegible]

[illegible] *(categoria mijlocie).*

Fotografie reprodusă după revista ilustrată „Uniunea Sovietică"

1 Elevii Școlii generale nr. 201 din Moscova și-au alcătuit un muzeu de artă populară. Cusăturile, sculpturile în lemn, broderiile, vechile articole de uz casnic sînt adunate din diferitele colțuri ale țării.
2 Scriitorul Lev Kassil și fostul campion mondial de șah Vasili Smîslov printre tinerii șahiști ai Palatului pionierilor din Moscova.
3 O partidă interesantă a șahiștilor din tabăra «Moscvici».
4 Casa memorială din Leninskie Gorki.
5 Smolensk. Cercul «Micii automobiliști» în acțiune.
6 Kiev. O dimineață plină de soare în tabăra de pionieri N.K. Krupskaia.

Vedere din Moscova

HARALAMB ZINCĂ

Roman foileton

DISPĂRUT FĂRĂ URMĂ

O scrisoare - un prim indiciu

Sorin Tudoran mi-a răspuns mult mai repede decît mi-am închipuit; într-un stil sobru îmi mulțumea pentru deciziunea luată și-mi făgăduia să răspundă fulger la toate chemările mele. «*Din păcate, sînt sărac în documente*, îmi scria fiul aviatorului. *Însă, cotrobăind prin lucrurile mamei, am găsit o scrisoare datînd din toamna anului 1945. Mi se pare că ea ar putea constitui un indiciu... un capăt al firului, dacă mă pot exprima astfel. O s-o citiți și cred că îmi veți da dreptate... După toate probabilitățile, tatăl meu trebuie să fi avut o fire închisă. Fără să fi fost ursuz ,era puțin comunicativ. Cum altfel aș putea să-mi explic faptul că, în urma stăruitoarelor mele investigații, n-am izbutit să identific decît trei prieteni și camarazi de-ai părintelui meu. (Pe autorul scrisorii nu l-am mai pus la socoteală). Iată numele și adresele lor:*

1. Mircea Popa, locotenent în rezervă, București, str. Elena Cuza nr. 5,telefon 11.43.25.

2. Petre Langa, locotenent în rezervă, Brașov, str. Lungă 45.

3. Eugen Galbă,locotenent în rezervă, Roman, str. Ștefan cel Mare 105.

Domiciliul lui Florin Racoviceanu, autorul scrisorii, n-am izbutit să-l stabilesc. Atenție! Cel indicat pe plic nu corespunde.

Am extras din răspunsul lui Sorin Tudoran numai acea parte care interesează ancheta noastră. În prima fază, nu am prea stăruit asupra listei cu cei trei prieteni, ci m-am grăbit să iau act de ceea ce necunoscutul meu amic numea... «*un capăt al firului*». M-am așezat în fotoliu și, după ce mi-am aprins pipa, m-am apucat să citesc epistola găsită de Tudoran printre lucrurile mamei sale.

«Stimată doamnă,

Rîndurile dv. m-au mișcat profund. Vă înțeleg durerea, neliniștea, frămîntările. Puiu, deși nu era prea vorbăreț, nu o dată mi-a povestit de fericirea

sa de a vă fi întîlnit. Vă iubea, își adora căminul și încerca,prin pilda sa, să ne convingă și pe noi, celibatarii, să ne căsătorim. Nu, nu greșesc cînd scriu că Puiu a avut un suflet mare, de adevărat aviator de vînătoare. Doamnă, îmi scrieți că la 25 septembrie se va împlini un an de cînd a fost dat dispărut fără urmă și mă întrebați ce știu despre această ultimă zi din viața soțului dv.? Sînt dezolat, doamnă, dar nu vă pot răspunde, pentru simplul motiv că, în ultima perioadă, noi n-am mai fost împreună. Cu totul întîmplător, am aflat și eu de la foștii mei camarazi de escadrilă că Puiu ar fi fost dat dispărut. N-aș vrea să mă înțelegeți greșit. De aceea, o precizare este absolut necesară. Trebuie să știți, doamnă, că m-am despărțit de Puiu în dimineața zilei de 24 august și de atunci nu l-am mai văzut. Pînă atunci, amîndoi am făcut parte din aceeași escadrilă. Am zburat de multe ori împreună, și în celulă, și în patrulă. Era un as al zborului de vînătoare — măiestria, voința și stăpînirea sa de sine deveniseră proverbiale. Era și un foarte bun camarad; Il iubeam și-l prețuiam. Dacă vă mai amintiți, în perioada aceea escadrilele Grupului 5 Vînătoare se aflau pe aerodromul de la Mamaia-sat, cu hitleriștii în coastă.

În noaptea de 23 spre 24 august, eu și cu Puiu am fost invitați de către niște aviatori germani la un pocher, în baracamentul lor. N-am refuzat invitația. Trebuia într-un fel să ne trecem timpul. Eu jucam prost. În schimb Puiu, fără a fi un pătimaș, juca uluitor. Ne-am așezat în jurul mesei, a început partida. Ni s-a servit și cîte un coniac. Puiu era în mînă bună. Un aparat de radio fixat pe postul București transmitea muzică patriotică. N-am prea acordat atenție faptului ăsta. Pe urmă, a intervenit vocea crainicului care ne-a avertizat că o să ne transmită un comunicat important. M-am uitat la Puiu. El s-a uitat la mine. Ofițerii germani își închipuiau, pe semne, că schimbul nostru de priviri ar fi în legătură cu partida de cărți. Nu înțelegeau românește. Apoi, a intervenit știrea că la București s-au petrecut evenimente hotărîtoare, că noul guvern a hotărît să înceteze războiul cu Națiunile Unite și să semneze armistițiul. Eu mă zăpăcisem.

Puiu mi-a șoptit să fim cu ochii în patru și să alegem «momentul cel mai potrivit pentru a ieși din... joc». În continuare însă trebuie să vă spun că partida noastră de cărți a avut o evoluție dramatică. Mai întîi nemții ne-au declarat prizonierii lor, iar ceva mai tîrziu, ostașii noștri au încercuit barcamentele comandamentului german, declarîndu-i prizonieri pe cei ce cu puțin înainte, ne declaraseră pe noi prinși. Toate acestea s-au petrecut în cursul nopții de 23 spre 24 august. Pe Puiu surprinzătorul sfîrșit al partidei de pocher l-a înveselit. Făcea într-una haz pe seama prizonieratului nos-

tru, apoi pe seama noilor prizonieri. Se înțelege, nu ne-am mai culcat.

În dimineața zilei de 24 august, soțul dv. a primit ordin să zboare la București și să aducă solda ofițerilor. Urma să zboare cu un «Nardi» — un avion de școală, cu două locuri, foarte greu de manevrat. Îmi amintesc bine acest moment, căci Puiu n-a zburat singur, ci însoțit. A avut un pasager la bord. Un civil, fratele comandantului de escadrilă. Ținînd seama de evenimentele care aveau loc, comandantul l-a rugat să-l ducă pe frate-său pînă la Pipera, de unde cu o mașină avea să plece acasă la Ploiești, Nu era o treabă regulamentară, dar se mai întîmpla. Deci soțul dv. a decolat cu Direcția București avînd la bord un civil. Nu l-am văzut cînd s-a desprins de pămînt. Eram în baracă, întins pe pat. După patru sau cinci ceasuri urma să se întoarcă. Puiu însă nu s-a mai întors în ziua aceea, nici în următoarele. De atunci, nu l-am mai întîlnit. Nu știu ce s-a întîmplat, unde l-au surprins luptele din București. Pe urmă, reorganizarea de după 23 august a aviației ne-a despărțit definitiv. După cîte știu, el a fost repartizat pe front, în cadrul Grupului 2 vînătoare, care se găsea pe aerodromul de la Turnișor, lîngă Sibiu.

Vestea că Puiu Tudoran, acest șoim al aviației românești, a căzut la datorie, m-a îndurerat și pe mine profund.

Doamnă, îmi dau seama cît vă este de greu și aș fi fericit să știu că rîndurile mele au izbutit cît de cît să vă aline suferința.

Cu deosebit respect,

FLORIN RACOVICEANU

10 septembrie 1945

După lectura scrisorii, m-am văzut nevoit să recunosc că Sorin Tudoran a avut dreptate: epistola lui Florin Racoviceanu reprezenta într-adevăr un indiciu, un... capăt al firului pe care aș fi putut să-l urmez. Așadar, pilotul Puiu Tudoran s-a aflat în noaptea de 23 spre 24 august pe aerodromul de la Mamaia, apoi, de dimineață, a decolat spre București cu un civil la bord, urmînd să ridice din Capitală solda camarazilor săi. Pînă aci, lucrurile mi se păreau clare. Însă Puiu Tudoran nu s-a mai înapoiat la bază. De ce oare? Ce s-a întîmplat cu dînsul după ce a decolat de pe aerodromul militar de la Mamaia? Unde a aterizat? Pe unul din aerodromurile din jurul Capitalei sau în altă parte? A ridicat sau nu solda camarazilor săi? Dacă da, de ce nu s-a mai întors la ai lui? Iată cîteva din întrebările stîrnite de citirea scrisorii. Acum eram obligat moralmente să caut răspunsuri la toate aceste întrebări. Doi oameni ar fi putut să mă ajute — Florin Racoviceanu și civilul din carlinga avionului. Mai trăiau oare?

(VA URMA)

CÎȘTIGĂ UN CART NUMAI CINE PARTICIPĂ LA...

SALONUL AUTO MOBILISTIC Cutezătorii

Prezintă

PROF. PARBRIZ

Fantezia onomastică a creatorilor de automobile e nelimitată. Producătorul italian De Tomaso și-a botezat această mașină «Mangusta». Oare să fie atît de sprintenă ca acel pachet de reflexe care e adevărata mangustă? În orice caz, la cei 240 km pe oră pe care-i atinge mașina — are 8 cilindri, o capacitate de 4 700 cm³ și 305 CP (SAE)- un lucru e sigur: reflexe de mangustă trebuie să aibă șoferul...

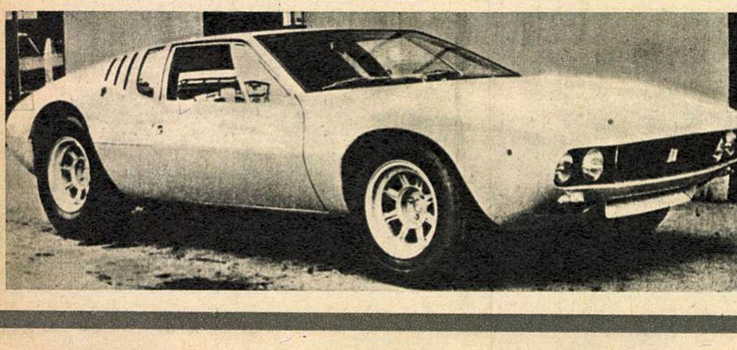

Și acum, trecem la următoarea întrebare pentru voi. Înainte de asta aș vrea însă să le transmit celor cîteva sute de cititori care ne-au scris că n-au putut procura nr. 28 al revistei noastre, în care a apărut regulamentul concursului: Dragii mei, împrumutați-l de la prieteni! Pot însă să vă spun pe scurt despre ce e vorba: începînd din numărul 29 al revistei, publicăm la această rubrică, pe lîngă fotografia unei mașini, o întrebare. Trebuie să completați răspunsurile, să decupați desenul pe linia punctată și să ne trimiteți la redacție toate desenele odată, la sfîrșitul concursului (deci după cel mult trei zile de la apariția numărului 43). În total sînt 15 întrebări. Autorul celor mai bune răspunsuri va primi un CART, un echipament de PILOT și dreptul de a participa la proximul RALIU pionieresc de carturi.

BRÂNCUȘI

(Urmare din pag. 7)

într-o mare călătorie pe care n-ai crede-o: pe jos pînă la Paris.

Parisul nu-și întîmpină oaspeții cu pîine și sare și nici cu amabilități. A trebuit să îndure multe suferințe, dar ce însemnătate aveau pe lîngă faptul că se putea afla în miezul acelor frămîntări care aveau să nască arta plastică a evului modern? Înzestrările lui Brâncuși aveau să fie în curînd remarcate și se spune că însuși celebrul sculptor francez, Auguste Rodin i-ar fi cerut să lucreze în același atelier cu el. «Nu, — a fost răspunsul — la umbra marilor copaci nu crește decît iarba. El, îndrăznețul Brâncuși voia să fie stejar, nu un simplu fir de iarbă trăind temător la umbră. Încă din anii de școală în București, mlădițele acestui stejar scormoneau pămîntul pentru a ajunge la esențele lui primare. Lucrările lui de atunci «Rugăciunea» sau «Cumințenia pămîntului» arătau că Brâncuși vede sculptura ca un loc în care se întîlnesc esențele cele mai pure, dezghiocate din coaja aparențelor banalității. Treptat lucrările lui Brâncuși impuneau ideea că o formă sculpturală este cu atît mai frumoasă, cu atît mai cuprinzătoare în gînduri și emoții cu cît este mai pură, mai curată, că există un grai al acestor forme mai bogat și mai emoționant decît contorsionarea trupurilor, decît figurile răvășite sculptate de contemporanii săi. Voia ca prin puritate să ajungă la generalizare, așa cum voia, într-o vestită sculptură «Pasărea măiastră» să redea nu un zbor oarecare ci însăși esența zborului. Înțelesurile acestea le desprinsese din arta populară, de la meșterii anonimi ai satului și poporului său care eliminau orice era încărcătură, amănunt fără expresie. Cînd într-un moment de glorie a fost invitat în țară să realizeze ansamblul monumental, cunoscut azi în toată lumea, la Tg. Jiu s-a văzut cît de departe mersese gîndirea lui genială. În locul unor statui oarecare, fără expresie și fără noblețe, Brâncuși a ridicat către ceruri Coloana fără sfîrșit. Romburile acestea zvelte, proiectate după o savantă știință ce pare simplă doar ignoranților și conținînd în ele ceva din substanța artei populare românești se avîntă înspre infiniturile visate de sculptor ca o dorință a întregii omeniri și pentru că a reușit acest lucru opera lui are acel caracter de universalitate caracteristic geniilor. «Am făcut și eu pași pe nisipul eternității» spunea Brâncuși, dar departe de a fi un semn de orgoliu, vorbele lui dovedesc cunoașterea de sine a unui mare artist care a revoluționat prin gîndirea și opera lui arta secolului douăzeci. Recunoașterea lui ca atare înseamnă deopotrivă recunoașterea ideii că indiferent de mărimea unei țări sau a unui popor, geniile acestora se deschid cu mintea și cu fapta întregii omeniri.

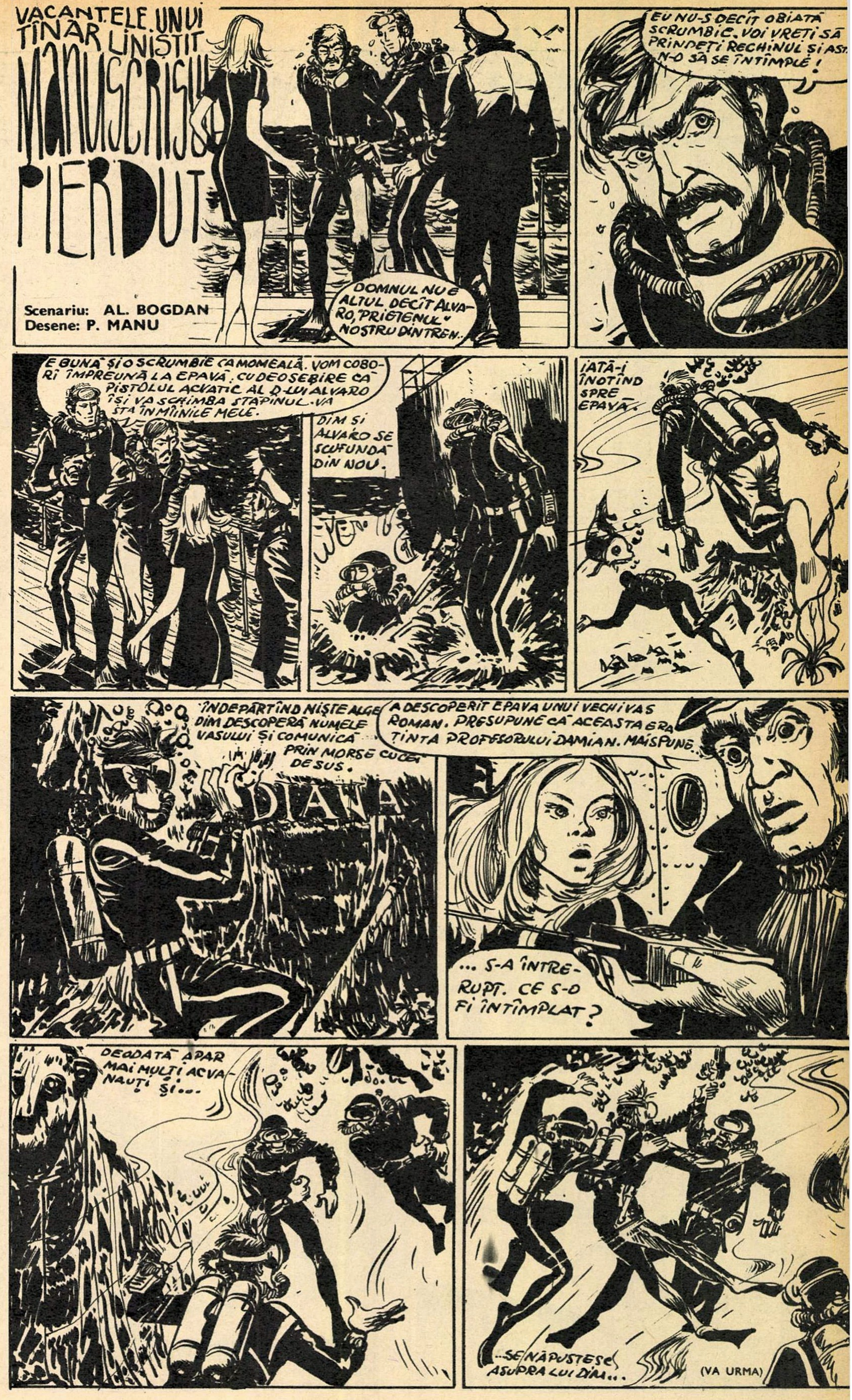
VACANȚELE UNUI TÎNĂR LINIȘTIT
MANUSCRISUL PIERDUT
Scenariu: AL. BOGDAN
Desene: P. MANU
DOMNUL NU E ALTUL DECÎT ALVARO, „PRIETENUL" NOSTRU DIN TREN..
EU NU-S DECÎT O BIATĂ SCRUMBIE. VOI VREȚI SĂ PRINDEȚI RECHINUL ȘI AST… N-O SĂ SE ÎNTÎMPLE!
E BUNĂ ȘI O SCRUMBIE CA MOMEALĂ. VOM COBORÎ ÎMPREUNĂ LA EPAVĂ. CU DEOSEBIRE CĂ PISTOLUL ACVATIC AL D-LUI ALVARO ÎȘI VA SCHIMBA STĂPÎNUL. VA STA ÎN MÎINILE MELE.
DIM ȘI ALVARO SE SCUFUNDĂ DIN NOU.
IATĂ-I ÎNOTÎND SPRE EPAVĂ.
ÎNDEPĂRTÎND NIȘTE ALGE DIM DESCOPERĂ NUMELE VASULUI ȘI COMUNICĂ PRIN MORSE CELOR DE SUS.
DIANA
A DESCOPERIT EPAVA UNUI VECHI VAS ROMAN. PRESUPUNE CĂ ACEASTA ERA ȚINTA PROFESORULUI DAMIAN. MAI SPUNE...
... S-A ÎNTRERUPT. CE S-O FI ÎNTÎMPLAT?
DEODATĂ APAR MAI MULȚI ACVANAUȚI ȘI...
...SE NĂPUSTESC ASUPRA LUI DIM...
(VA URMA)

„Marele drum al INCAȘILOR”

— 2 —

Scenariu: **DARIE NOVĂCEANU**
Desene: **MIHAI SÎNZIANU**

REZUMATUL CAPITOLULUI PRE DENT: DUPĂ CE S-A OPRIT CU CORĂBIILE LA ȚĂRMURILE DE LA TUMBES, PIZARRO, ATRAS DE AURUL LUI ATAHUALPA, REGELE INCAS, SE ÎNDREAPTĂ CU OAMENII SĂI SPRE CAJAMARCA. ATAHUALPA, RETRAS ÎN PĂDURE, CU TREI MII DE RĂZBOINICI, EVITĂ LUPTA.

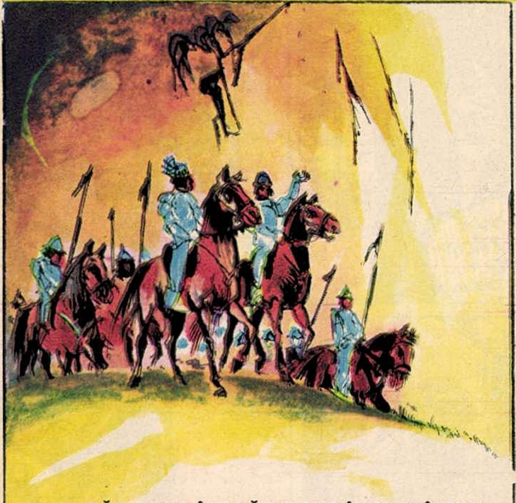

— CĂPITANE, ÎNDRĂZNEȘTE ÎNTRU TÎRZIU ALMAGRO, MERGEM DE TREI ZILE ȘI NU SE MAI ARATĂ NICI UN REGE.

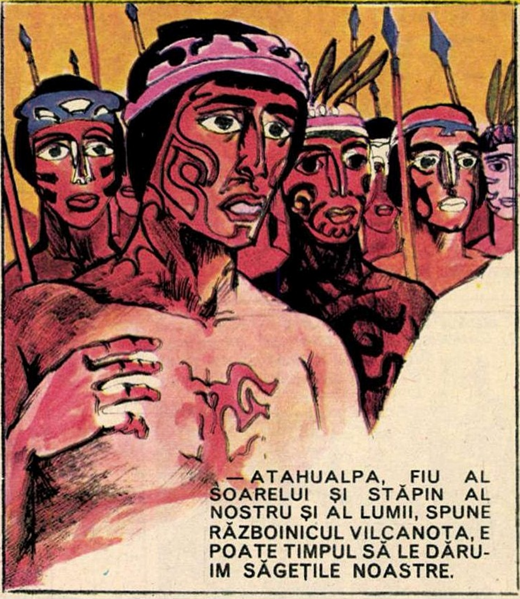

— ATAHUALPA, FIU AL SOARELUI ȘI STĂPIN AL NOSTRU ȘI AL LUMII, SPUNE RĂZBOINICUL VILCANOTA, E POATE TIMPUL SĂ LE DĂRUIM SĂGEȚILE NOASTRE.

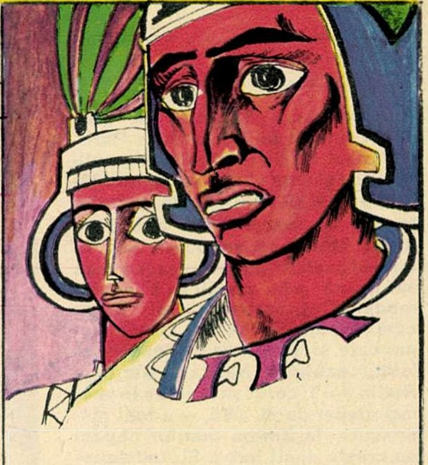

— NU, VILCANOTA — RĂSPUNDE ATAHUALPA. PE ACEȘTIA NU-I PUTEM UCIDE. DOAR MARELE ZEU, VIRACOCHA, I-AR MAI PUTEA ÎNFRÎNGE. NOI SĂ-I AȘTEPTĂM CA PE OASPEȚI.

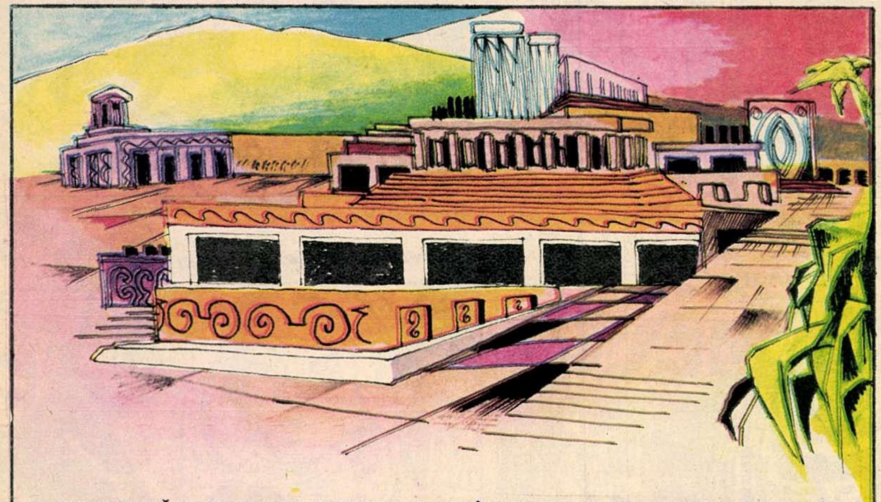

CELE DOUĂ ISCOADE ALE LUI PIZARRO SE ÎNTORC CU VEȘTI BUNE: LA MAI PUȚIN DE DOUĂ LEGHE, ÎNTR-O VALE PLINĂ DE ARBORI NECUNOSCUȚI, SE AFLĂ UN PALAT STRĂLUCITOR.

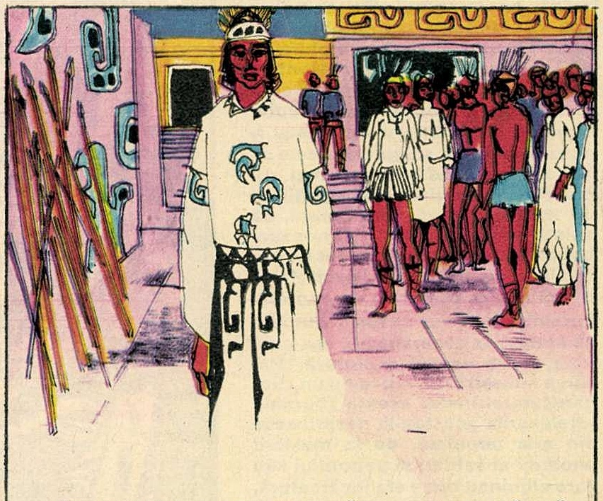

ATAHUALPA A PORUNCIT RĂZBOINICILOR SĂI SĂ LASE ARMELE ȘI AȘTEAPTĂ ÎN PIAȚA DIN FAȚA PALATULUI SĂU.

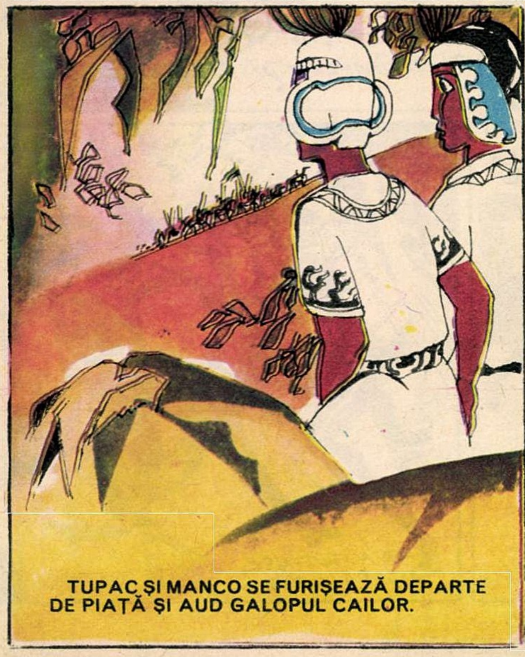

TUPAC ȘI MANCO SE FURIȘEAZĂ DEPARTE DE PIAȚĂ ȘI AUD GALOPUL CAILOR.

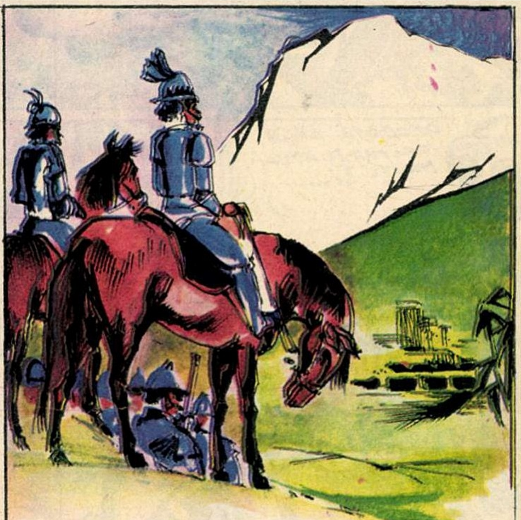

PE VÎRFUL UNEI COLINE, CERCETÎND PALATUL DE LA CAJAMARCA, PIZARRO DĂ ULTIMUL ORDIN: — CÎND VEȚI AUZI TROMPETA LUI PEDRO ALCANCEL, VEȚI ATACA FĂRĂ CRUȚARE.

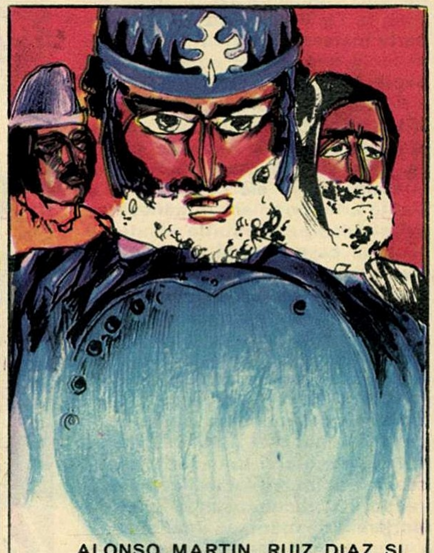

ALONSO MARTIN, RUIZ DIAZ ȘI PĂRINTELE VALVERDE MERG CU MINE LA ATAHUALPA.

(VA URMA)

O NOUĂ PUBLICAȚIE PENTRU VOI EDITATĂ DE REVISTA „CUTEZĂTORII”:

RACHETA CUTEZĂTORILOR

EDITATĂ DE REVISTA „CUTEZĂTORII”

UN VEHICUL DE NEÎNLOCUIT ÎN COSMOS: RACHETA!

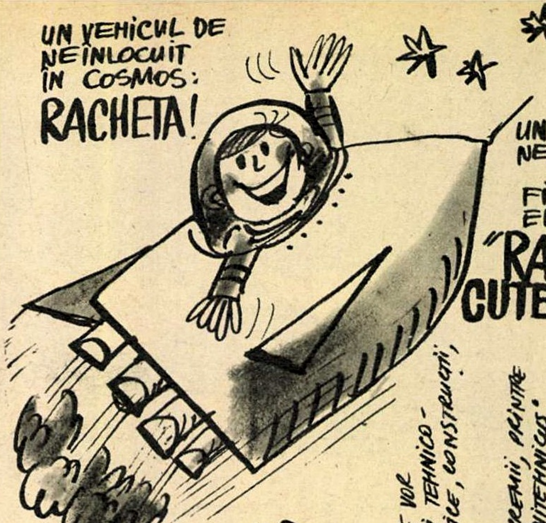

UN VEHICUL DE NEÎNLOCUIT PENTRU FIECARE ELEV: „RACHETA CUTEZĂTORILOR”

COMPARTIMENTELE RACHETEI: CIBERNETICĂ, ASTRONAUTICĂ, BIOLOGIE, MODELISM, ELECTRONICĂ, FOTO, AUTO... DE FAPT, NICI UN DOMENIU AL ȘTIINȚEI ȘI TEHNICII NU VA FI OCOLIT DE ACEASTĂ ORIGINALĂ RACHETĂ.

CITIȚI, DE ASEMENEA, ÎN FIECARE NUMĂR RUBRICILE:
- ● GALERIA COSMONAUȚILOR (BIOGRAFIILE CUCERITORILOR COSMOSULUI)
- ● ORIZONT 2000. (CELE MAI ÎNDRĂZNEȚE ANTICIPAȚII)
- ● HRONICUL INVENTIILOR (O PALPITANTĂ ISTORIE A ȘTIINȚELOR).

ALTE RUBRICI PERMANENTE VOR PREZENTA: ULTIMILE NOUTĂȚI TEHNICO-ȘTIINȚIFICE, SFATURI PRACTICE, CONSTRUCȚII, MODELISM.

NUMEROASE CONCURSURI CU PREMII, PRINTRE CARE BINE CUNOSCUTUL „MINITEHNICUS”.

REVISTA „RACHETA CUTEZĂTORILOR” APARE LUNAR, ÎN 24 DE PAGINI, BOGAT ILUSTRATE, ÎN CULORI, CU PREȚUL DE 1,50 LEI.

DE VÎNZARE LA TOATE CHIOȘCURILE DE DIFUZARE A PRESEI. ABONAMENTELE SE PRIMESC LA OFICIILE POȘTALE SAU DIRECT DE CĂTRE FACTORII POȘTALI.

Urșii din pădurile României

Mulțumită măsurilor de protecție a animalelor care trăiesc în păduri, puii de urs — ca aceștia din fotografia alăturată, (surprinși la joacă în pădurile din jud. Neamț) — pot crește mari. Numai după trecerea primei epoci de reproducere vor avea să se teamă de vînători.

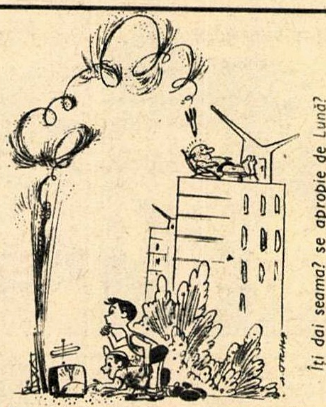

Îți dai seama? se apropie de Lună?

POȘTA REDACȚIEI

În aceste zile, numeroșii noștri prieteni trimit zeci și zeci de ilustrate, care ne aduc imagini din cele mai frumoase locuri pe care le vizitează. Și curios, aproape toți au aceeași dorință, de a transmite revistei « ..calde salutări din vacanța mare!» De data aceasta, publicăm ilustratele primite de la: Ana Gîlcă, L. Calan și Victor C.

CĂSUȚA CU ADRESE

Vasile Istrate, *satul Românești, com. Bărcanești, jud. Prahova nr. 293 — foto amator, fotografii artistice.*

Iolanda D. Mitache, Str. 30 Decembrie nr. 21, Rîșnov, jud. Brașov, ilustrate.

Lucica Fleșar, *Loc. Veseud nr. 39, com. Chirpăr, jud. Sibiu — foto actori.*

Marcel Manole, *com. Zăvoaia, jud. Brăila, o.p. Făurei — sport.*

Lenuța Dinu, *Ticleni, colonia «7 case», Bl. 5, ap. 1, nr. 286 bis, jud. Gorj — muzică ușoară.*

Hälsning från Hammenhög

Grüße aus Wien

Poate fi adevărat?

1) Cea mai veche colecție de pipe a fost găsită într-un mormînt etrusc, datînd din secolul VII î.e.n.

2) Cristofor Columb a fost înnobilat la întoarcerea sa și acoperit de onoruri pentru că a descoperit America.

3) În marea piramidă a lui Keops s-a găsit încrustată următoarea inscripție «Această piramidă a fost înălțată din porunca faraonului Keops spre a fi prima din cele 7 minuni ale lumii».

4) Vechii fenicieni erau navigatori vestiți. Ei sînt primii care au ocolit Africa, trecînd prin Coloanele lui Hercule, ocolind Capul Bunei Speranțe și întorcîndu-se prin Suez.

5) Vichingii su ajuns în America cu mult înaintea lui Columb urmînd curentul Golfului.

④

ȘOIMII CARPAȚILOR

Scenariu: PETRE GHELMEZ • Desene: POMPILIU DUMITRESCU

REZUMATUL CAPITOLULUI PRECEDENT

ANDREI, URSUL PITIC ȘI VEVERIȚA AU PUS MÎNA PE HARTA ÎN CARE ERA ÎNSEMNAT DRUMUL RETRAGERII COLOANEI HITLERISTE. ANDREI ȘI VEVERIȚA L-AU DUS PE CODRUȚ LA COLIBA ZMEILOR, IAR URSUL PITIC SE GRĂBEȘTE SĂ DEA DE VESTE LA CASA PĂDURARILOR.

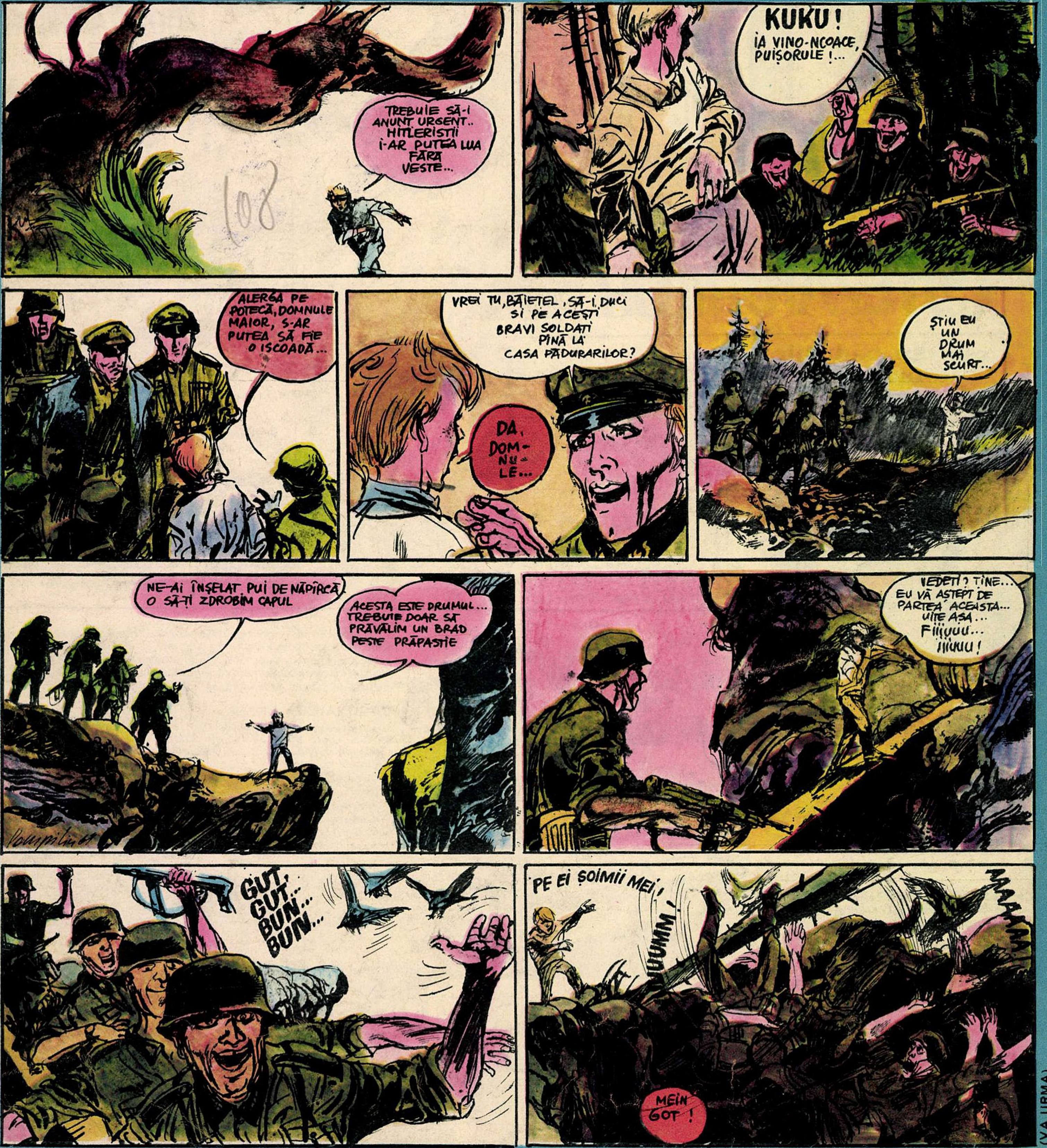
TREBUIE SĂ-I ANUNȚ URGENT.. HITLERIȘTII I-AR PUTEA LUA FĂRĂ VESTE...
KUKU! IA VINO-NCOACE, PUIȘORULE!...
ALERGA PE POTECĂ, DOMNULE MAIOR, S-AR PUTEA SĂ FIE O ISCOADĂ...
VREI TU, BĂIEȚEL, SĂ-I DUCI ȘI PE ACEȘTI BRAVI SOLDAȚI PÎNĂ LA CASA PĂDURARILOR?
DA, DOMNULE...
ȘTIU EU UN DRUM MAI SCURT...
NE-AI ÎNȘELAT, PUI DE NĂPÎRCĂ, O SĂ-ȚI ZDROBIM CAPUL
ACESTA ESTE DRUMUL... TREBUIE DOAR SĂ PRĂVĂLIM UN BRAD PESTE PRĂPASTIE
VEDEȚI? ȚINE... EU VĂ AȘTEPT DE PARTEA ACEASTA... UITE AȘA... FIIIUUU... IIIUUU!
GUT, GUT... BUN, BUN...
PE EI ȘOIMII MEI!
UUUMM!
AAAAAA
MEIN GOT!

(VA URMA)

Cutezătorii

Redactor șef: Mihai NEGULESCU. Redactor șef-adjunct: Petre GHELMEZ. Secretar general de redacție: Ovidiu ZOTTA. Redacția: București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Administrația: Editura SCÎNTEIA, București, Piața Scînteii nr. 1, telefon 17 60 10. Tiparul: Combinatul Poligrafic CASA SCÎNTEII, Redactor de număr: B. CARAGIALE. Redactor artistic: Ioan DONCA. Tehnoredactor: Lucia SICOMAȘ

33

Abonamentele se primesc de către oficiile și agențiile P.T.T.R., de către factorii poștali și difuzorii de presă. 41033

1 LEU